

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kümnes koda)

3. märts 2021^{*i}

Eelotsusetaotlus – Direktiiv 2008/118/EÜ – Aktsiisi üldine kord – Artikli 1 lõige 2 – Täiendavad kaudsed maksud aktsiisikaubalt – Direktiiv 2009/28/EÜ – Taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamine – Artikkel 1 ja artikli 3 lõiked 1 ja 2 ning lõike 3 punkt a koostoimes artikli 2 punktiga k – Direktiiv 2009/72/EÜ – Elektri siseturu ühiseeskirjad – Elektrienergia tootmishinna maks – Maksu laad ja struktuur – Ühtlasi nii taastuvatest kui ka taastumatutest energiaallikatest toodetud elektrilt tasutav maks

Kohtuasjas C-220/19,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana (Valencia autonoomse piirkonna kõrgeim kohus, Hispaania) 22. veebruari 2019. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 11. märtsil 2019, menetluses

Promociones Oliva Park SL

versus

Tribunal Económico Administrativo Regional (TEAR) de la Comunidad Valenciana,

EUROOPA KOHUS (kümnes koda),

koosseisus: koja president M. Ilešič, kohtunikud C. Lycourgos ja I. Jarukaitis (ettekandja),

kohtujurist: E. Tanchev,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Promociones Oliva Park SL, esindajad: *abogados* J. Terrón Díaz ja S. J. Llopis Nadal,
- Hispaania valitsus, esindaja: A. Rubio González, hiljem S. Centeno Huerta,
- Euroopa Komisjon, esindajad: A. Armenia, O. Beynet ja P. Arenas,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

^{*} Kohtumenetluse keel: hispaania.

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab küsimust, kuidas tuleb tõlgendada nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/118/EÜ, mis käsitleb aktsiisi üldist korda ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 92/12/EMÜ (ELT 2009, L 9, lk 12), artikli 1 lõiget 2, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009 direktiivi 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ning direktiivide 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta (ELT 2009, L 140, lk 16) artiklit 1, artikli 2 punkti k ja artikli 3 lõikeid 1 ja 2 ning lõike 3 punkti a ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/54/EÜ (ELT 2009, L 211, lk 55), artikleid 32–34.
- 2 Taotlus on esitatud Promociones Oliva Park SL-i (edaspidi „Oliva Park“) ja Tribunal Económico Administrativo Regional de la Comunidad Valenciana (Valencia autonoomse piirkonna majandusajade halduskohus, Hispaania) (edaspidi „TEAR“) vahelises kohtuvaidluses selle üle, et jäeti rahuldamata taotlus parandada elektrienergia tootmishinna maksuga pöördmaksustamise deklaratsioone aastate 2013–2016 osas.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Direktiiv 2008/118

- 3 Direktiivi 2008/118 artiklis 1 on ette nähtud:

„1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse üldine kord aktsiisile, millega maksustatakse otseselt või kaudselt järgmise kauba (edaspidi „aktsiisikaup“) tarbimist:

- a) [nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta] direktiivis 2003/96/EÜ [millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik (ELT 2003, L 283, lk 51; ELT eriväljaanne 09/01, lk 405)] nimetatud energiatooted ja elekter;

[...]

2. Liikmesriigid võivad erieesmärkidel maksustada aktsiisikauba täiendavate kaudsete maksudega, kui kõnealused maksud on kooskõlas aktsiisi või käibemaksu suhtes kohaldatavate liidu maksueeskirjadega maksubaasi määramise, maksu arvutamise, sissenõutavuse ja järelevalve kohta, arvestades et nende eeskirjade alla ei kuulu maksuvabastusi käsitlevad sätted.

[...]“.

Direktiiv 2009/28

- 4 Direktiivi 2009/28 artiklis 1 „Sisu ja reguleerimisala“ on sätestatud:

„Käesoleva direktiiviga kehtestatakse üldine raamistik taastuvatest energiaallikatest toodetava energia kasutamise edendamiseks. Sellega seatakse kohustuslikud riiklikud eesmärgid seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaaluga summaarses energia lõpptarbimises ja transpordisektoris. [...]“.

5 Selle direktiivi artikli 2 „Mõisted“ teise lõigu punktis k on mõiste „toetuskava“ defineeritud kui „liikmesriigi või liikmesriikide rühma rakendatav vahend, kava või mehhanism, mille abil edendatakse taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamist, vähendades nimetatud energiaga seotud kulusid, tõstes selle võimalikku müügihinda või suurendades taastuenergiaalase kohustuse abil või muul viisil sellise energia ostumahtu. See hõlmab investeeringutoetust, maksuvabastusi või maksuvähendusi, maksutagastusi, toetuskavasid taastuenergia kasutamise kohustuse täitmiseks, sealhulgas toetuskavasid, milles kasutatakse rohelisi sertifikaate, ja otseseid hinnatoetuskavasid, sealhulgas soodustariifimakseid ja lisamakseid, kuid ei pea nendega piirduma“.

6 Direktiivi artiklis 3 „Taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise kohustuslikud riiklikud üldeesmärgid ja meetmed“ on sätestatud:

„1. Iga liikmesriik tagab, et artiklite 5–11 kohaselt arvutatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal energia lõpptarbimises 2020. aastal on vähemalt sama suur kui tema riiklik üldeesmärk seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaaluga nimetatud aastal, nagu on sätestatud I lisa A osas esitatud tabeli kolmandas veerus. [...]

2. Liikmesriigid võtavad tõhusalt kavandatud meetmeid, tagamaks et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal on vähemalt sama suur või suurem, kui on ette nähtud I lisa B osas esitatud soovitusliku kujunemiskõveraga.

3. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 sätestatud eesmärkide saavutamiseks võivad liikmesriigid muu hulgas võtta järgmisi meetmeid:

a) toetuskavad;

[...]“.

Direktiiv 2009/72

7 Direktiivi 2009/72 artiklis 1 „Sisu ja reguleerimisala“ on ette nähtud:

„Käesoleva direktiiviga kehtestatakse elektrienergia tootmise, edastamise, jaotamise ja tarnimise ühiseeskirjad koos tarbijakaitse sätetega konkurentsivõimeliste energiaturgude täiustamiseks ja integreerimiseks [Euroopa Liidus]. Selles sätestatakse elektrisektori korraldamise ja toimimise, avatud turulepääsu, pakkumismenetluste kriteeriumide ja protseduuride ning lubade andmise ja võrkude haldamise eeskirjad. [...]“.

8 Direktiivi 2009/72 VIII peatüki „Võrgule juurdepääsu korraldamine“ artiklites 32–34 on sätestatud selle juurdepääsu üksikasjalikud eeskirjad.

9 Direktiivi artikli 32 „Kolmandate isikute juurdepääs“ lõikes 1 on ette nähtud, et liikmesriigid tagavad, et rakendatakse kolmandate isikute elektri edastus- ja jaotusvõrkudele juurdepääsu süsteemi, mida kohaldatakse objektiivselt ja võrgukasutajate vahel vahet tegemata.

10 Direktiivi artikkel 33 „Turu avanemine ja vastastikkus“ käsitleb elektrituru avamist ja vastastikkust ning sama direktiivi artikkel 34 „Otseliinid“ käsitleb meetmeid, mis tagavad juurdepääsu otseliinidele kõikidele elektritootjatele, elektritarnijatele ja vabatarbijatele, kes asuvad asjaomase liikmesriigi territooriumil.

Hispaania õigus

- 11 27. detsembri 2012. aasta säästliku energiakasutuse maksumeetmete seadus 15/2012 (Ley 15/2012 de medidas fiscales para la sostenibilidad energética, *BOE* nr 312, 28.12.2012, lk 88081) preambulis on märgitud:

„I. Seaduse eesmärk on kohandada meie maksusüsteem tõhusama ja keskkonnasäästlikuma kasutamise ning säästva arenguga [...]

[...]

Käesoleva seaduse peamine alus on põhiseaduse artikkel 45 [...]. Nii on üks maksureformi telgi võtta arvesse elektrienergia tootmisest tekkivaid keskkonnakulusid. Sel viisil peab käesolev seadus ajendama meid energiatõhususe taset parandama, samal ajal tagades parema loodusvarade majandamise ja jätkates uue säästva arengu mudeli laiendamist nii majanduslikust kui ka ühiskondlikust, aga ka keskkondlikust perspektiivist.

[...]

Selleks reguleerib käesolev seadus kolm uut maksu: elektrienergia tootmishinna maks [...]

II. Selles mõttes ja samuti eelarvetasakaalu soodustamise eesmärgil kehtestab käesoleva seaduse I jaotis otsese ja üldise elektrienergia tootmishinna maksu, mida kohaldatakse Hispaania elektrivõrku elektrienergia tootmise ja suunamise suhtes.

Sellega maksustatakse nende elektrienergia tootjate majanduslikku võimsust, kelle käitised esiteks teevad olulisi investeeringuid elektrienergia ülekande- ja jaotusvõrkudesse, et nad saaksid juhtida elektrienergiat, mida nad neile tarnivad, ja teiseks avaldavad ise või oma võrkude olemasolu ja arendamise tõttu küsitavat mõju keskkonnale, tekitades samas märkimisväärsed kulusid, mis on vajalikud varustuskindluse tagamiseks. Maksu kohaldatakse kõikide elektrienergia tootmisrajatiste tootmise suhtes.“

- 12 Selle seaduse artiklis 1 on sätestatud:

„Elektrienergia tootmishinna maks on otsene ja üldine maks, millega maksustatakse elektrienergia tootmise ja selle iga käesoleva seaduse artiklis 4 osutatud käitise kaudu elektrivõrku suunamise tegevust, mida mõõdetakse elektrienergia netovõimsuses.“

- 13 Nimetatud seaduse artiklis 2, mis käsitleb elektrienergia tootmishinna maksu territoriaalset kohaldamisala, on sätestatud, et seda maksu kohaldatakse kogu Hispaania territooriumil.

- 14 Sama seaduse artikli 4 lõigetes 1 ja 2 on elektrienergia tootmishinna maksu maksustatav teokoosseis määratletud järgmiselt:

„1. Maksustatav teokoosseis on elektrienergia (energia netotoodang) tootmine ja suunamine elektrivõrku, sealhulgas poolsaare elektrisüsteemi ja saarte ja poolsaareväliste territooriumide võrku kõikides 27. novembri 1997. aasta seaduse nr 54/1997 elektrisektori kohta [Ley 54/1997 del Sector Eléctrico (*BOE* nr 285, 28.11.1997, lk 35097)] IV jaotises nimetatud rajatistes.

2. Energia netotoodang käesoleva seaduse tähenduses vastab vahelduvvoolu alaldites mõõdetud energiale, millest arvatakse maha abitarbimine elektrienergia tootmiseks ja kaod kuni ülekandevõrgu liitumispunktini.“

15 Seaduse nr 15/2012 artiklis 5 on sätestatud:

„Maksumaksjad on füüsilised ja juriidilised isikud ning üksused, kes on nimetatud 17. detsembri 2003. aasta seaduses 58/2003 üldise maksuseadustiku kohta [Ley 58/2003 General Tributaria (BOE nr 302, 18.12.2003 lk 44987)] artikli 35 lõikes 4 ja kes tegelevad artiklis 4 märgitud tegevusega.“

16 Seaduse nr 15/2012 artiklis 6 on sätestatud:

„1. Maksustatav summa koosneb maksukohustuslase poolt maksustamisperioodil elektrienergia tootmise ja võrku suunamise (energia netotoodang) eest saadavast kogusummast iga käitise kohta.

Selleks võetakse kogusumma arvutamisel arvesse tasu, mis vastava maksustamisperioodi jooksul on ette nähtud kõikides majandusrežiimides, mis tulenevad [seadusest nr 54/1997], ning tasu, mis on ette nähtud spetsiifilises majandusrežiimis, kui tegemist on elektrienergia tootmise ja suunamisega saarte ja poolsaareväliste territooriumide elektrivõrku.“

17 Seaduse nr 15/2012 artikli 8 kohaselt on elektrienergia tootmishinna maksu määr 7%.

18 Nimetatud seaduse artiklis 10 on sätestatud:

„1. Maksumaksjad on kohustatud kohaldama maksu pöördmaksustamist ja tasuma maksusumma novembris, mis järgneb kuule, mil maks muutub sissenõutavaks [...]

2. Järgneva aasta mai, septembri, novembri ja veebruari 1. ja 20. kuupäeva vahel peavad maksukohustuslased maksustatava teokoosseisu korral tegema osamaksed, mis vastavad iga kalendriaasta kolme, kuue, üheksa või 12 kuu pikkusele perioodile [...]

3. Osamaksed arvutatakse maksustamisperioodi algusest kuni eelmises lõikes nimetatud kolme, kuue, üheksa või 12 kuu pikkuse perioodi lõpuni ulatava perioodi elektrienergia netotoodangu hinna alusel, kohaldades käesoleva seaduse artiklis 8 sätestatud maksumäära [...]

Sellel otstarbel loetakse tootmishinnaks kogusumma, mille maksumaksja vastava ajavahemiku jooksul saab elektrienergia (energia netotoodang) tootmise ja selle elektrivõrku suunamise eest iga käitise kohta.

[...]“.

19 Selle seaduse lisasättes 2 on sätestatud:

„Riigi üldeelarve seadustes eraldatakse igal aastal [seaduse nr 54/1997] artiklis 13 ette nähtud elektrivõrgu kulude rahastamiseks summa, mis võrdub järgmiste osade summaga:

a) käesolevas seaduses ette nähtud maksude ja tasude kogumisest saadav iga-aastane hinnanguline tulu;

[...]“.

20 Oma vastuses selgituste taotlusele, mille Euroopa Kohus esitas eelotsusetaotluse esitanud kohtule vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artiklile 101, teatas see kohus seoses tasuga elektrienergia tootmistevõime eest, mis on elektrienergia tootmishinna puhul maksustatav summa vastavalt seaduse nr 15/2012 artiklile 6, et see tasu oli algul reguleeritud seaduse nr 54/1997, mida osaliselt muudeti 12. juuli 2013. aasta dekreetseadusega nr 9/2013 elektrisüsteemi finantsstabiilsuse tagamise kiireloomuliste meetmete kohta (Real Decreto-ley 9/2013 por el que se adoptan medidas urgentes para garantizar la estabilidad financiera del sistema eléctrico (BOE nr 167, 13.7.2013, lk 52106)),

artikliga 16 ning et see seadus asendati 26. detsembri 2013. aasta seadusega nr 24/2013 elektrisektori kohta (Ley 24/2013 del Sector Eléctrico (BOE nr 310, 27.12.2013, lk 105198)), mis jõustus 28. detsembril 2013.

21 Eelotsusetaotluse esitanud kohus täpsustas selles vastuses, et seaduse nr 24/2013 üleminekusätte 1 lõike 1 kohaselt ning kuna selle seaduse mõne sätte kohaldamiseks vajalikud rakendussätted ei olnud vastu võetud, tuli endiselt kohaldada seaduse nr 54/1997 vastavad sätteid. Seega olid seaduse nr 15/2012 tähenduses elektrienergia tootmise tegevuse tasu reguleerivad õigusnormid aastatel 2013–2016 seoses rakendussätteid vajavate küsimustega, mille kohta neid sätteid enne mainitud majandusaastate lõppu vastu ei olnud võetud, ette nähtud seaduses nr 54/1997. Selles osas nähtub käesoleva menetluse osaliste vastustest Euroopa Kohtu esitatud küsimustele, et seadusega nr 15/2012 ja seadusega nr 54/1997 ette nähtud selle tasu komponendid on sisuliselt samad.

22 Seaduse nr 24/2013 artikli 14 lõiked 5–7 on sõnastatud järgmiselt:

„5. Tasu tootmistevõime eest koosneb järgmistest komponentidest:

a) päev ette ja päevasiseselt kaubeldav elektrienergia. Päev ette ja päevasiseselt enampakkumisel kaubeldava elektrienergia eest tasutakse kehtestatud mehhanismi abil saavutatud elektrienergia pakkumise ja nõudluse kliiringhinna alusel.

Kahepoolsetel, füüsilistel või futuuri- ja forvardturgudel kaubeldava elektrienergia eest tasutakse kõnealustel turgudel lõplikult kokku lepitud tehingute hinna alusel. See tasukomponent määratakse kindlaks, võttes arvesse võrkudes tekkinud kadusid ja kulu, mis tekib pakkumiste süsteemi toimimishäirete tõttu;

b) tarbijale piisava varustuskindluse tagamiseks vajalikud tasakaalustusteenused, sealhulgas vähesagedased teenused ja süsteemi tasakaalustamisteenused;

[...]

c) vajaduse korral reservvõimsuse mehhanismi alusel makstav tasu [...]

d) vajaduse korral lõikes 6 nimetatud lisatasu elektrienergia tootmise eest poolsaareväliste territooriumide elektrivõrkudesse;

e) vajaduse korral lõikes 7 nimetatud eritasu taastuvatest energiaallikatest, suure tõhususega koostootmisel ja jäätmetest toodetud elektrienergia eest.

6. Valitsus võib kindlaks määrata täiendava tasu osa, et katta vahe poolsaareväliste territooriumide elektrisüsteemides elektrienergia tootmise investeerimis- ja käitamiskulude ning sellest tootmistevõimest saadava tulu vahel [...]

7. Erandjuhul võib valitsus kehtestada taastuvatest energiaallikatest, suure tõhususega koostootmisel ja jäätmetest elektrienergia tootmise edendamiseks spetsiaalse tasusüsteemi, kui on olemas kohustus saavutada direktiividega või muude Euroopa Liidu õigusnormidega ette nähtud energiaeasmärke või kui sellise süsteemi kehtestamine eeldab energiahinna ja välise energiasõltuvuse vähendamist [...]

[...]“.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 23 Oliva Park esitas Oficina Gestora de Impuestos Especiales de Valencia (Valencia aktsiisi kogumise amet, Hispaania) taotluse parandada aastate 2013–2016 elektrienergia tootmishinna maksuga pöördmaksustamise deklaratsioone ning tagastamistaotluse summas 12 609,58 eurot.
- 24 Kuna neid taotlusi ei rahuldatud, esitas Oliva Park kaebuse TEAR-le, mis jäeti 28. septembri 2017. aasta otsusega rahuldamata.
- 25 Oliva Park esitas viimati nimetatud otsuse peale kaebuse Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valencianale (Valencia autonoomse piirkonna kõrgeim kohus, Hispaania).
- 26 Oliva Park väidab oma hagi põhjendamiseks, et elektrienergia tootmishinna maks on vastuolus liidu õigusega, eelkõige direktiividega 2008/118, 2009/28 ja 2009/72.
- 27 Mis puudutab konkreetsemalt elektrienergia tootmishinna maksu väidetavat vastuolu direktiiviga 2008/118, siis väidab Oliva Park, et see maks, mis lisandub sama kauba või teenuse suhtes kohaldatavatele muudele maksudele, kujutab endast tegelikult kaudset maksu, mida kohaldatakse taastuvatest energiaallikatest elektrienergia tootmise suhtes, mille tulemusel satub see võrreldes taastumatutest energiaallikatest energia tootmisega ebasoodsamasse olukorda, ilma et tehtaks vahet keskkonnakoormuse ja -saaste alusel. Nimetatud äriühing väidab samuti, et elektrienergia tootmishinna maksul puudub tarbijakäitumisega seotud eesmärk ning et on rikutud turu- ja ettevõtlusvabadust.
- 28 Hispaania valitsus vaidleb sellele argumendile vastu, väites, et elektrienergia tootmishinna maks on otsene toetus elektrienergia tootmisele ja suunamisele elektrivõrku, ilma et see mõjutaks tarbijaid, ning sellel on spetsiifiline keskkonnanalane eesmärk, millel puudub seos saastaja maksab põhimõttega, ilma et taastuvenergia tootjaid diskrimineeritaks, kuna nad saavad elektrienergia tootmishinna maksu tagasi nõuda. Seega ei riku see maks liidu õigust.
- 29 Eelotsusetaotluse esitanud kohus rõhutab, et tal on mitu põhjust esitada Euroopa Kohtule eelotsuse küsimus. Nimelt, kuigi elektrienergia tootmishinna maks on sätestatud otsese maksuna, on selle laad ja peamised elemendid omased kaudsele maksule. Samuti leiab ta, et kuigi sellel maksul on ametlikult keskkonnakaitse eesmärk, on sisuliselt tegemist eriotstarbeta maksuga, mille eesmärk on elarvetulu saamine, mitte tarbijakäitumist mõjutava maksuga. Lisaks sellele, et taastuvatest energiaallikatest elektrienergia tootmist diskrimineeritakse, moonutab elektrienergia tootmishinna maks elektrienergia siseturgu ja rikub vaba konkurentsi.
- 30 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et kuigi seaduses nr 15/2012 on elektrienergia tootmishinna maks sätestatud otsese maksuna, mille eesmärk – nagu on täpsustatud selle seaduse preambulis – on „elektrienergia tootmisest tulenevate keskkonnakulude arvessevõtmine“, leiab ta siiski, et see määratlus ei vasta selle maksu tegelikule olemusele. Esiteks ei võta see maks üldse arvesse maksumaksja individuaalseid tunnuseid, elektrienergia tootmise allikat ega edastus- ja jaotusvõrkude kasutamise intensiivsust.
- 31 Teiseks ei ole – erinevalt otsestest maksudest – selle maksustatav väärtus mitte maksumaksja netotulu, vaid tema brutotulu, kuna seda maksu kohaldatakse elektrienergia tootmise ja võrku suunamisega seotud tegevusest saadud kogu majandustulu suhtes.
- 32 Kolmandaks tõdeb eelotsusetaotluse esitanud kohus, et kuigi progresseeruva diferentseerimise põhimõtte nõuab, et enam saastav ettevõtja maksab rohkem, on elektrienergia tootmishinna maksu määr kõigi maksumaksjate puhul 7%.

- 33 Neljandaks ei ole ette nähtud ühtegi maksuvabastust või soodustust sõltuvalt sellest, kas elektrienergia tootmiseks kasutatakse taastuvaid energiaallikaid, või sõltuvalt maksumaksja tegevuse mõjust keskkonnale. Seega eelistatakse ettevõtjaid, kes toodavad elektrienergiat taastumatutest energiaallikatest.
- 34 Viiendaks kinnitab järeldust, et elektrienergia tootmishinna maks on kaudne maks, asjaolu, et maksu kogumise korraldamine on Dependencia de Aduanas e Impuestos Especiales de la Agencia Tributaria (maksu- ja aktsiisiamet, Hispaania) ülesanne, kusjuures aktsiis on juba oma määratlusest tulenevalt kaudne maks.
- 35 Kuuendaks lasub elektrienergia tootmishinna maksust tulenev maksukoormus elektrienergia lõpphinna kaudu tarbijal. Lisaks hõlmab taastuvatest energiaallikatest elektrit tootvate elektrijaamade tasustamise kord sõnaselgelt selle maksu tegevuskuluna, mille peavad kandma tarbijad.
- 36 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul järeldub sellest, et elektrienergia tootmishinna maksul on tarbimismaksule omased tunnused, kuna selle olulised osad on vaieldamatult seotud tarbimisega. Seda kohaldatakse nimelt elektrienergia suhtes, mis on toodetud ja elektrivõrku suunatud kasutamiseks tootjast eraldiseisvate majandustegevuses osalejate poolt, kusjuures abitarbimine elektrienergia tootmiseks ja kaod kuni ülekandevõrgu liitumispunktini on selle maksu maksustatavast summast sõnaselgelt välistatud.
- 37 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab samuti, et elektrienergia tootmishinna maks on vastuolus liidu õigusega, kuna sellel puudub konkreetne eesmärk. Vaatamata seaduse nr 15/2012 preambulis sisalduvale märkele, mille kohaselt on selle maksu eesmärk Hispaania maksusüsteemi ühtlustamine keskkonna tõhusamaks ja säästlikumaks kasutamiseks, ei ole sellega maksustamisel mingit spetsiifilist või tarbijakäitumisega seotud eesmärki ning see ei ole mõeldud konkreetse keskkonnapoliitika rahastamiseks, vaid eesmärk on üksnes eelarvetulu saamine. Sellega seoses märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et elektrienergia tootmishinna maksu eesmärk on katta väga suuri kulusid, mis on vajalikud elektrienergia varustuskindluse tagamiseks ja eelkõige elektrienergia tootmise, edastamise, jaotamise ja turustamise eest tasumiseks. Lisaks on Tribunal Supremo (Hispaania kõrgeim kohus) otsustanud, et elektrienergia tootmishinna maksu ükski struktuurielement ei kajasta keskkonnakaitse eesmärki.
- 38 Lisaks puudub maksustataval teokoosseisul mis tahes seos keskkonnakaitse eesmärgiga ning see on elektri tootmiseks kasutatava tehnoloogia keskkonnamõju alusel täiesti diferentseerimata.
- 39 Samuti kahtleb eelotsusetaotluse esitanud kohus, kas elektrienergia tootmishinna maks on kooskõlas direktiivi 2009/28 artikli 1 lõikega 2. Kuna maks ei ole nimelt kuludega proportsionaalne, võib see toimida taastuvatest energiaallikatest energia tootmist pärssivana.
- 40 Lisaks soodustab see maks põhjusel, et Hispaaniasse imporditud energia suhtes ei kohaldata elektrienergia tootmishinna maksu, teiste liikmesriikide elektritootjaid ja moonutab seega konkurentsi, mis on ELTL artikli 107 lõike 1 kohaselt keelatud. Sellise konkurentsivastase eelise loomine muudele kui oma riigi tootjatele mõjutab ka kaupade vaba liikumist, asutamisvabadust ja teenuste osutamise vabadust, mis on reguleeritud direktiiviga 2009/72, mille kohaselt peab kolmandate isikute juurdepääs asjaomasele võrgule olema tagatud objektiivselt ja mittediskrimineerival viisil.
- 41 Neil asjaoludel otsustas Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana (Valencia autonoomse piirkonna kõrgeim kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas direktiivi 2008/118 artikli 1 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus ja kokkusobimatu nime poolest otsene maks, nagu elektrienergia tootmishinna maks, mis on selle tõelist laadi arvestades tegelikult erieesmärgita, ainult eelarvetulu saamiseks mõeldud kaudne maks,

kuid mille liikmesriigi õiguses kvalifitseerimine ei saa olla esimuslik liidu õiguse tõlgendamise suhtes, mis juhindub nimetatud õiguskorra oma eesmärkidest ja oleneb maksu objektiivsetest tunnustest?

2. Kas sõltumata sellest, et elektrienergia tootmishinna maks kvalifitseeritakse keskkonnamaksuks, on selle maksu peamine eesmärk eelarvetulu saamine, kuna sellega maksustatakse ühtemoodi elektrienergia tootmist ja selle suunamist elektrisüsteemi, olenemata tootmise intensiivsusest ja mõjust keskkonnale, rikkudes direktiivi [2009/28] artiklit 1, artikli 3 lõikeid 1 ja 2 ning lõike 3 punkti a koostoimes artikli 2 punktiga k?
3. Kas vaba konkurentsi ja taastuvatest energiaallikatest energia tootmise edendamise põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et elektrienergia tootmishinna maks on sellega vastuolus, kuna selle maksuga maksustatakse taastumatutest energiaallikatest ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat ühtemoodi, diskrimineerides taastuvaid energiaallikaid ja rikkudes direktiivi 2009/28 artikli 2 punktis k ja sellega seotud õigusnormides ette nähtud toetuskava?
4. Lõpuks, kas elektrienergia tootmishinna maks on nimetatud vaba konkurentsi põhimõttega ja direktiivi 2009/72 artiklitega [32–34] vastuolus, arvestades, et sellega on lubatud välisriikide elektrienergia tootjate positiivne diskrimineerimine Hispaania tootjate kahjuks, moonutades sellega elektrienergia siseturgu ja võrgule juurdepääsu?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

- 42 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2008/118 artikli 1 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus riigisisesed õigusnormid, mis näevad ette maksu, mida kohaldatakse elektrienergia tootmisele ja võrku suunamisele riigi territooriumil ja mille maksustatav väärtus moodustub maksumaksja kogutulust, mida ta nimetatud tegevusest saab.
- 43 Kõigepealt tuleb märkida, et elektrienergia tootmishinna maks on seaduse nr 15/2012 preambulis kvalifitseeritud otseseks maksuks, mida kohaldatakse „elektrivõrku elektrienergia tootmise ja suunamise suhtes“, st sellega maksustatakse „elektrienergia tootjate majanduslikku võimsust“. Hispaania valitsus täpsustab selles osas, et see maks on sätestatud otsese maksuna ja et seda ei saa Hispaania elektrituru toimimist arvestades lõpptarbijale üle kanda.
- 44 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab siiski nagu põhikohtuasja kaebaja, et vaatamata kvalifitseerimisele otseseks maksuks on elektrienergia tootmishinna maks selle iseloomulikke tunnuseid arvestades kaudne maks, mille maksukoormus kantakse üle elektri lõpptarbijale, ning maks kuulub sellisena direktiivi 2008/118 artikli 1 lõike 2 kohaldamisalasse.
- 45 Seoses sellega olgu öeldud, et liidu õiguse seisukohast peab maksu, lõivu, tasu või muu kohustusliku makse kvalifitseerima Euroopa Kohus, lähtudes maksu objektiivsetest tunnustest ja sõltumatult liikmesriigi õiguses sellele antud kvalifikatsioonist (18. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus IRCCS – Fondazione Santa Lucia, C-189/15, EU:C:2017:17, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 46 Seega tuleb esitatud küsimusele vastamiseks kindlaks teha, kas elektrienergia tootmishinna maksu saab direktiivi 2008/118 artikli 1 lõike 2 tähenduses kvalifitseerida täiendavaks kaudseks maksuks aktsiisikaubalt, käesoleval juhul elektrienergialt.

- 47 Selle direktiivi artikli 1 lõike 1 kohaselt on direktiiviga kehtestatud üldine kord aktsiisile, millega maksustatakse otseselt või kaudselt teatavate aktsiisikaupade, nende hulgas direktiivi 2003/96 reguleerimisalasse kuuluva elektri tarbimist. Direktiivi 2008/118 artikli 1 lõige 2 võimaldab liikmesriikidel erieesmärkidel maksustada aktsiisikauba täiendavate kaudsete maksudega, kui kõnealused maksud on kooskõlas aktsiisi või käibemaksu suhtes kohaldatavate liidu maksueeskirjadega.
- 48 Nagu nähtub Euroopa Kohtu praktikast, võimaldab direktiivi 2008/118 artikli 1 lõige 2, mille eesmärk on võtta arvesse liikmesriikide maksustamistavade mitmekesisust teatavas valdkonnas ja kaudsete maksude sagedast kasutamist eelarveväliste poliitikameetmete rakendamiseks, liikmesriikidel lisaks minimaalsele aktsiisile kehtestada muid kaudseid makse, millel on erieesmärk. Mõiste „täiendavad kaudsed maksud“ selle sätte tähenduses tähistab seega kaudseid makse, millega on maksustatud selle direktiivi artikli 1 lõikes 1 loetletud toodete tarbimine, välja arvatud „aktsiisid“ viimati nimetatud sätte tähenduses, ja mis nõutakse sisse erieesmärgil (vt selle kohta 4. juuni 2015. aasta kohtuotsus Kernkraftwerke Lippe-Ems, C-5/14, EU:C:2015:354, punktid 58 ja 59).
- 49 Seega tuleb selleks, et kindlaks teha, kas elektrienergia tootmishinna maks võib kuuluda direktiivi 2008/118 artikli 1 lõike 2 kohaldamisalasse, kontrollida, kas see maks on kaudne maks, millega on otseselt või kaudselt maksustatud direktiivis 2003/96 nimetatud elektri tarbimine (vt analoogia alusel 4. juuni 2015. aasta kohtuotsus Kernkraftwerke Lippe-Ems, C-5/14, EU:C:2015:354, punkt 60).
- 50 Käesoleval juhul nähtub Euroopa Kohtu käsutuses olevast toimikust, et elektrienergia tootmishinna maksu maksustatav teokoosseis on elektri tootmine ja suunamine elektrivõrku, see tähendab energia netotoodang, mis on seaduse nr 15/2012 tähenduses määratletud kui energia, millest arvatakse maha elektrienergia tootmise abitarbimine ja kaod kuni ülekandevõrgu liitumispunkti.
- 51 Lisaks on üheselt selge, et elektrienergia tootmishinna maksu tasumist ei nõuta vahetult elektritarbijatelt, vaid ettevõtjatelt, kes seda toodavad ja võrku suunavad (vt analoogia alusel 4. juuni 2015. aasta kohtuotsus Kernkraftwerke Lippe-Ems, C-5/14, EU:C:2015:354, punkt 64).
- 52 On tõsi, et maksu majandusliku koormuse võib põhimõtteliselt kaudselt kanda täielikult üle elektrienergia lõpptarbijale, kui tootja lisab selle maksu summa tarbimisse suunatud toote iga koguse hinnale nii, et see maks oleks tootja jaoks neutraalne (vt analoogia alusel 4. juuni 2015. aasta kohtuotsus Kernkraftwerke Lippe-Ems, C-5/14, EU:C:2015:354, punkt 64).
- 53 Antud juhul see siiski nii ei ole.
- 54 Esiteks tuleb nimelt eelotsusetaotluse esitanud kohtu eeskujul tõdeda, et maksu ülekandmise formaalset mehhanismi ei ole olemas. Sellises olukorras ei ole ainuüksi asjaolu, et elektrienergia tootmishinna maksu kohaldamine tõi kaasa energia hinnatõusu ja selle tagajärjel kõikide lõpptarbijate jaoks elektriarve suurenemise, iseenesest piisav järeldamaks, et see maks kantakse tervikuna üle nendele tarbijatele. Vastupidisel juhul tuleks mis tahes maksu, mida maksavad elektrienergia tootjad ja millel on kas või minimaalne mõju tarbijate poolt makstava elektrienergia lõpphinnale, pidada kaudseks maksuks direktiivi 2008/118 artikli 1 lõike 2 tähenduses, vaatamata sellele, et maks ja elektritarbimine ei ole omavahel otse ja lahutamatu seotud.
- 55 Teiseks tuleb seoses elektrienergia tootmishinna maksu arvutamise korraga märkida, et maksustatav summa koosneb kogusummast, mida maksumaksja saab elektri tootmise ja elektrivõrku suunamise eest, millele kohaldatakse ühtset 7% maksumäära.
- 56 Nagu nähtub Euroopa Kohtu käsutuses olevast toimikust, on selle summa arvutamisel vastavalt seaduse nr 15/2012 artiklile 6 hõlmatud tasu elektri tootmise eest. Seaduste nr 54/1997 ja nr 24/2013 asjakohaste sätete kohaselt hõlmab see tasu päev ette ja päevasiseselt kaubeldavat elektrienergiat, mille eest tasutakse elektrienergia pakkumise ja nõudluse kliiringhinna alusel, tarbija piisava varustamise

tagamiseks vajalikke tasakaalustusteenuseid, reservvõimsuse mehhanismi alusel makstavad tasu ning lisatasu elektri tootmise eest poolsaareväliste territooriumide elektrivõrkudesse ning taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia eest.

- 57 Kõik menetlusosalised märkisid oma vastustes Euroopa Kohtu küsimustele, et elektrienergia tootmishinna maksu maksustatava väärtuse teatavad komponendid, nagu need on loetletud eelmises punktis, ei sõltu tegelikult toodetud ja võrku suunatud elektri kogusest. Nagu Hispaania valitsus märkis, on see nii muu hulgas tasakaalustusteenuste puhul, mille raames makstakse tasu teatava tootmisvõimsuse olemasolu eest, ning reservvõimsuse mehhanismide puhul, mille raames määratakse asjaomaste tootjate tasuks olev summa kindlaks teatud summana megavati kohta ja see põhineb teatud tootmisvõimsuse kättesaadavana hoidmisel ning käitise tootmismahul ja -võimsusel. Hispaania valitsuse sõnul kehtib see ka taastuvatest energiaallikatest, suure tõhususega koostootmisel ja jäätmetest elektri tootmisel makstava eritasu puhul ning poolsaareväliste territooriumidel elektri tootmise eest makstava lisatasu puhul, mille korral on ette nähtud täiendav tasu lisaks sissetulekule, mille asjaomased tootjad saavad elektriturult.
- 58 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et elektrienergia tootmishinna maks arvutatakse üksnes sel alusel, et tegemist on elektritootjaga, võttes aluseks maksumaksja osaliselt fikseeritud tulumäära ja seega sõltumatult tegelikult toodetud ja elektrivõrku suunatud elektri kogusest. Seega ei saa tuvastada otsest ja lahutamatu seost selle maksu ja elektri tarbimise vahel.
- 59 Kuna järelikult ei ole elektrienergia tootmishinna maks kaudne maks, millega on otse või kaudselt maksustatud direktiivis 2003/96 nimetatud elektri tarbimine, siis ei saa see kuuluda direktiivi 2008/118 artikli 1 lõike 2 kohaldamisalasse (vt analoogia alusel 4. juuni 2015 aasta kohtuotsus Kernkraftwerke Lippe-Ems, C-5/14, EU:C:2015:354, punkt 66).
- 60 Eeltoodut arvestades tuleb esimesele küsimusele vastata, et direktiivi 2008/118 artikli 1 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus riigisisised õigusnormid, mis näevad ette maksu, mida kohaldatakse elektrienergia tootmisele ja võrku suunamisele riigi territooriumil ja mille maksustatav väärtus moodustub maksumaksja kogutulust, mida ta nimetatud tegevusest saab, võtmata arvesse tegelikult toodetud ja sellesse võrku suunatud elektri kogust.

Teine ja kolmas küsimus

- 61 Teise ja kolmanda küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2009/28 artiklit 1 ja artikli 3 lõikeid 1 ja 2 ning lõike 3 punkti a tuleb koosmõjus selle direktiivi artikli 2 teise lõigu punktiga k tõlgendada nii, et nendega on vastuolus riigisisised õigusnormid, mis näevad ette maksu, millega maksustatakse ühtse maksumääraga elektri tootmine ja suunamine elektrivõrku, muu hulgas siis, kui see elekter on toodetud taastuvatest energiaallikatest, ning mille eesmärk ei ole keskkonnakaitse, vaid riigieelarve tulude suurendamine.
- 62 Tuleb märkida, et direktiivi 2009/28 eesmärk – nagu nähtub selle artiklist 1 – on kehtestada üldine raamistik taastuvatest energiaallikatest toodetava energia kasutamise edendamiseks, määrates kindlaks kohustuslikud riiklikud eesmärgid seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaaluga summaarses energia lõpptarbimises.
- 63 Nii on direktiivi 2009/28 artikli 3 lõike 1 kohaselt liikmesriikidel kohustus tagada, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal energia lõpptarbimises 2020. aastal on vähemalt sama suur kui liikmesriigi riiklik üldeesmärk, nagu on sätestatud selle direktiivi I lisa A osas; see peab omakorda olema kooskõlas eesmärgiga, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal liidu summaarses energiatarbimises peab olema vähemalt 20%.

- 64 Lisaks peavad liikmesriigid vastavalt direktiivi 2009/28 artikli 3 lõikele 2 võtma tõhusalt kavandatud meetmeid, tagamaks, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal on vähemalt sama suur või suurem, kui on ette nähtud selle direktiivi I lisa B osas esitatud „soovitusliku kujunemiskõveraga“.
- 65 Nende eesmärkide saavutamiseks võivad liikmesriigid direktiivi 2009/28 artikli 3 lõike 3 punkti a kohaselt võtta vastu „toetuskavasid“ selle direktiivi artikli 2 teise lõigu punkti k tähenduses, mis võivad seisneda investeeringutoetustes, maksuvabastustes või maksuvähendustes, näha ette maksutagastusi või ka kehtestada kohustuse kasutada taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat.
- 66 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et elektrienergia tootmishinna maks võib pärssida taastuvatest energiaallikatest elektrienergia tootmist, kuna sellega on maksustatud kõik liikmesriigi tootjad ja see arvutatakse tootmiskulusid arvestamata.
- 67 Sellega seoses tuleb märkida, et ükski käesoleva kohtuotsuse punktides 62–65 mainitud direktiivi 2009/28 säte ei keela liikmesriikidel kehtestada elektrienergia tootmisele ja selle võrku suunamisele sellist maksu nagu elektrienergia tootmishinna maks, sealhulgas juhul, kui see elekter on toodetud taastuvatest energiaallikatest (vt analoogia alusel 20. septembri 2017. aasta kohtuotsus Elecdey Carcelen jt, C-215/16, C-216/16, C-220/16 ja C-221/16, EU:C:2017:705, punkt 30).
- 68 Nagu nähtub direktiivi 2009/28 artikli 3 lõike 3 sõnastusest ja eriti sõnast „võivad“, ei ole liikmesriigid nimelt mingilgi moel kohustatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamiseks kehtestama toetuskavasid ega ole *a fortiori* juhul, kui nad otsustavad toetuskava kehtestada, kohustatud tegema seda maksuvabastuste või maksuvähenduste kujul. Niisiis on liikmesriikidel kaalutusõigus, millised meetmed on nende hinnangul sobivad kohustuslike riiklike üldeesmärkide saavutamiseks, mis on kindlaks määratud selle direktiivi artikli 3 lõigetes 1 ja 2 koostoimes direktiivi I lisaga (vt selle kohta 20. septembri 2017. aasta kohtuotsus Elecdey Carcelen jt, C-215/16, C-216/16, C-220/16 ja C-221/16, EU:C:2017:705, punktid 31 ja 32, ning 11. juuli 2019. aasta kohtuotsus Agrenergy ja Fusignano Due, C-180/18, C-286/18 ja C-287/18, EU:C:2019:605, punkt 27).
- 69 Seega ei tähenda direktiivi 2009/28 artikli 3 lõikes 3 liikmesriikidele antud võimalus kehtestada toetuskavasid taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamiseks, vajaduse korral maksuvabastuste või maksuvähenduste kujul, et liikmesriigid ei tohiks maksustada ettevõtjaid, kes arendavad niisuguste energiaallikate kasutamist (20. septembri 2017. aasta kohtuotsus Elecdey Carcelen jt, C-215/16, C-216/16, C-220/16 ja C-221/16, EU:C:2017:705, punkt 33).
- 70 Järelikult tuleb teisele ja kolmandale küsimusele vastata, et direktiivi 2009/28 artiklit 1 ning artikli 3 lõikeid 1 ja 2 ning lõike 3 punkti a tuleb koostoimes selle direktiivi artikli 2 teise lõigu punktiga k tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus riigisisised õigusnormid, mis näevad ette maksu, millega maksustatakse ühtse maksumääraga elektri tootmine ja suunamine elektrivõrku ka siis, kui see elekter on toodetud taastuvatest energiaallikatest, ning mille eesmärk ei ole keskkonnakaitse, vaid riigieelarve tulude suurendamine.

Neljas küsimus

- 71 Neljanda küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas ELTL artikli 107 lõiget 1 ja direktiivi 2009/72 artikleid 32–34 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus riigisisised õigusnormid, mis näevad ette maksu, mida kohaldatakse liikmesriigi territooriumil elektri tootmisele ja elektrivõrku suunamisele, juhul kui see maks ei ole kohaldatav teistes liikmesriikides toodetud elektri suunamisele sellesse võrku.

- 72 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib sellega seoses, et elektrienergia tootmishinna maks soosib teistes liikmesriikides asuvaid elektritootjaid, kuna seda kohaldatakse üksnes omamaiste tootjate suhtes, ning järeldab sellest, et esineb konkurentsimoonutus, mis on vastuolus ELTL artikli 107 lõikega 1.
- 73 Kuna esimesele küsimusele antud vastusest nähtub, et elektrienergia tootmishinna maks kujutab endast otsest maksu, mida kohaldatakse elektri tootmisele ja elektrivõrku suunamisele, siis tuleb meenutada, et kuigi otsene maksustamine kuulub liikmesriikide pädevusse, peavad nad selle pädevuse teostamisel siiski järgima liidu õigust (22. detsembri 2010. aasta kohtuotsus Tankreederei I, C-287/10, EU:C:2010:827, punkt 14).
- 74 Mis puudutab esiteks ELTL artikli 107 lõiget 1, siis tuleneb Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast, et maksud ei kuulu EL toimimise lepingu riigiabi käsitlevate sätete kohaldamisalasse, välja arvatud juhul, kui need kujutavad endast abimeetme rahastamise viisi, mistõttu on need selle meetme lahutamatu osa (20. septembri 2018. aasta kohtuotsus Carrefour Hypermarchés jt, C-510/16, EU:C:2018:751, punkt 14 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 75 Käesoleval juhul ei nähtu Euroopa Kohtu käsutuses olevast toimikust, et elektrienergia tootmishinna maksust saadud eelarvetulu kujutab endast riigiabi rahastamise viisi selle kohtupraktika tähenduses. Sellest järeldub, et seda maksu ei saa pidada EL toimimise lepingu riigiabi käsitlevate sätete kohaldamisalasse kuuluvaks.
- 76 Mis puudutab teiseks direktiivi 2009/72, siis tuleb tõdeda, et selle direktiivi artiklites 32–34 on silmas peetud üldist diskrimineerimiskeelu põhimõtet elektri siseturu valdkonnas, reguleerides kolmandate isikute juurdepääsu võrgule objektiivselt ja mittediskrimineerivalt.
- 77 Käesoleval juhul märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et elektrienergia tootmishinna maksu regulatsioon võimaldab Hispaania tootjatega võrreldes positiivselt diskrimineerida teiste riikide elektritootjaid, kahjustades elektrienergia siseturgu ja võrgule juurdepääsu.
- 78 Sellega seoses piisab, kui märkida, et kuna direktiiv 2009/72 ei kujuta endast liikmesriikide maksuõigusnormide ühtlustamist puudutavat meedet, ei ole selle direktiivi artiklites 32–34 ette nähtud diskrimineerimiskeelu põhimõtte kohaldatav riigisiseste õigusnormide suhtes, millega kehtestatakse maks, mida kohaldatakse elektri tootmisele ja elektrivõrku suunamisele liikmesriigi territooriumil (vt analoogia alusel 7. novembri 2019. aasta kohtuotsus UNESA jt, C-80/18–C-83/18, EU:C:2019:934, punkt 51).
- 79 Neid kaalutlusi arvestades tuleb neljandale küsimusele vastata, et ELTL artikli 107 lõiget 1 ja direktiivi 2009/72 artikleid 32–34 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus riigisisised õigusnormid, mis näevad ette riigisisese maksu, mida kohaldatakse liikmesriigi territooriumil elektri tootmisele ja elektrivõrku suunamisele olukorras, kus see maks ei ole kohaldatav teistes liikmesriikides toodetud elektri suunamisele sellesse võrku.

Kohtukulud

- 80 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kümnes koda) otsustab:

1. Nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/118/EÜ, mis käsitleb aktsiisi üldist korda ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 92/12/EMÜ, artikli 1 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus riigisisised õigusnormid, mis näevad ette maksu, mida kohaldatakse elektrienergia tootmisele ja võrku suunamisele riigi territooriumil ja mille maksustatav väärtus moodustub maksumaksja kogutulust, mida ta nimetatud tegevusest saab, võtmata arvesse tegelikult toodetud ja sellesse võrku suunatud elektri kogust
2. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009 direktiivi 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ning direktiivide 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta artiklit 1, artikli 3 lõikeid 1 ja 2 ning lõike 3 punkti a tuleb koostoimes selle direktiivi artikli 2 teise lõigu punktiga k tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus riigisisised õigusnormid, mis näevad ette maksu, millega maksustatakse ühtse maksumääraga elektri tootmine ja suunamine elektrivõrku ka siis, kui see elekter on toodetud taastuvatest energiaallikatest, ning mille eesmärk ei ole keskkonnakaitse, vaid riigieelarve tulude suurendamine.
3. ETL artikli 107 lõiget 1 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/72/EÜ artikleid 32–34 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus riigisisised õigusnormid, mis näevad ette riigisisese maksu, mida kohaldatakse liikmesriigi territooriumil elektri tootmisele ja elektrivõrku suunamisele olukorras, kus see maks ei ole kohaldatav teistes liikmesriikides toodetud elektri suunamisele sellesse võrku.

Allkirjad

i — Käesoleva otsuse eestikeelse teksti resolutsiooni on pärast selle elektroonilist avaldamist keeleliselt muudetud.